

Debatt

debatt@dn.no

Jo, oljekutt kan være god klimapolitikk

Vi er enige i at store kutt i svært lønnsomme oljefelt er svært kostbar klimapolitikk. Marginalt lønnsomme felt koster det lite å la ligge.

Det har i den senere tid i DN vært en rekke innlegg om oljekutt som klimapolitikk.

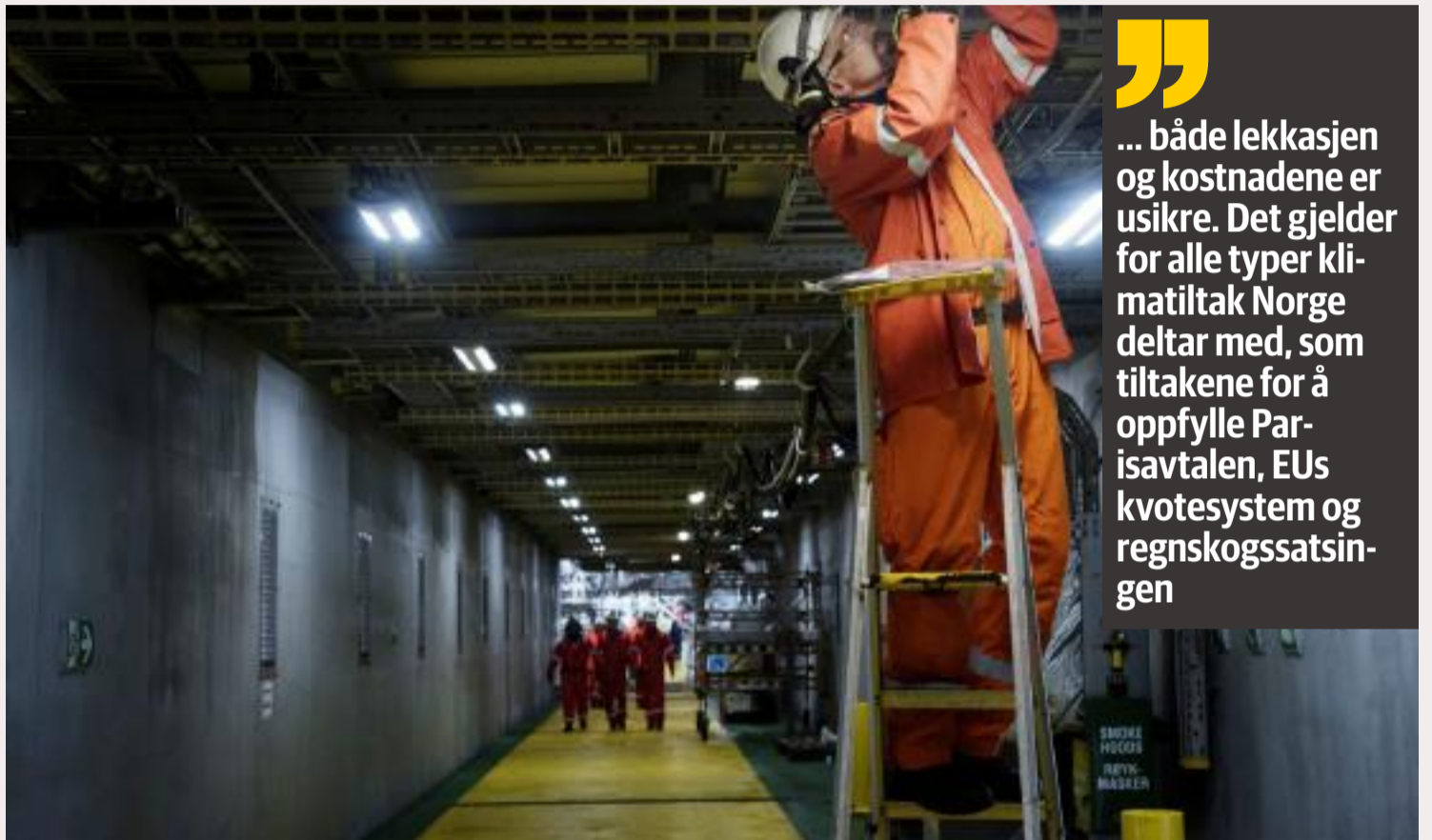
Debatten refererer til en artikkel publisert i Samfunnsøkonomen 3/2018 av ti økonomer, inklusive oss fire som skriver dette innlegget. Der argumenteres det for at kutt i oljeproduksjonen bør vurderes som et mulig klimatiltak. De siste i rekken av innlegg som kommenterer denne konklusjonen kommer fra Kjell Erik Lommerud, Rognvaldur Hannesson, samt James Cust og Torfinn Harding.

Lommerud peker på at en utvinningsavgift på olje kan føre til at det tas ut mindre olje enn ellers fra eksisterende felt (innlegg i DN 23. august). Det trenger ikke være et problem dersom kostnaden (for samfunnet) ved å hente opp denne oljen er mindre enn gevinsten. Men vi er enige med Lommerud at det kan tenkes at det er bedre heller å begrense lisenstildelingen for å redusere den samlede utbyggingen. I den nevnte artikkelen diskuterte vi derfor ulike virkemidler.

Lommerud skriver til slutt at oljekutt kan bli «vanvittig dyrt» fordi vi kan risikere ikke å finne svært lønnsomme ressurser. Men som Lommerud selv skrev i et tidligere innlegg: Det er forventet kostnad som er viktig. Med moderat oljepolitikk vil den langt fra være vanvittig.

Hannesson argumenterer i DN 21. august med at oljekutt vil ha liten effekt, fordi vår andel av den totale oljeproduksjonen i verden er liten. Norge er et lite land. Samme hva vi gjør i klimapolitikken har det liten global effekt. Norske politikere har likevel et ønske om å bidra. Vi mener det derfor ikke er irrelevant å vurdere ulike typer tiltak - også kutt i oljeproduksjonen.

Cust og Harding konkluderer i innlegget i DN 21. august med at norsk oljekutt sannsynligvis gir små utslippseffekter til en høy kostnad. I våre beregninger har vi tatt hensyn til at norske oljekutt vil bli delvis motsvart av økt oljeproduksjon i andre land - lekkasje. De gir noen argumenter for at det globale tilbudet kan bli mer fleksibelt enn vi har lagt til grunn, noe som vil forsterke lekkasjen. Det er imidlertid

Det er høy aktivitet på Johan Sverdrup-feltet i Nordsjøen som klargjøres for produksjonsstart i 2019. Foto: Marie von Krogh

”

... både lekkasjen og kostnadene er usikre. Det gjelder for alle typer klimatiltak Norge deltar med, som tiltakene for å oppfylle Parisavtalen, EUs kvotesystem og regnskogssatsingen

Innlegg Taran Fæhn, Cathrine Hagem, Michael Hoel og Knut Einar Rosendahl

”

Knut Einar Rosendahl, professor ved Handelshøyskolen ved NMBU.

Michael Hoel, professor emeritus ved Økonomisk institutt ved Universitetet i Oslo.

Cathrine Hagem, seniorforsker ved Statistisk sentralbyrå.

Taran Fæhn, seniorforsker ved Statistisk sentralbyrå.

Tidligere innlegg i debatten

- **Marius Holm:** Slaget om oljen står i markedet (25. juni)
- **Kjell Erik Lommerud:** Tvil som klimaeffekt av norsk oljekutt (27. juni)
- **Bård Harstad:** Klimapolitikk for en oljenasjon (20. juli)
- **Kjell Erik Lommerud:** Oljekutt er dårlig klimapolitikk (10. august)
- **Bård Harstad:** Lommeruds feil og stråmenn (11. august)
- **Michael Hoel og Knut Einar Rosendahl:** Oljekutt god klimapolitikk over tid? (16. august)
- **Torfinn Harding og James Cust:** Liten klimaeffekt av norsk oljekutt (21. august)
- **Rognvaldur Hannesson:** Oljekutt som symbolpolitikk (21. august)
- **Kjell Erik Lommerud:** Oljekutt er dyrt - eller vanvittig dyrt (23. august)

også trender som går i motsatt retning. Som to av oss, Hoel og Rosendahl, påpeker i DN 16. august, blir etterspørselen også stadig mer fleksibel på grunn av klimapolitikk og ny teknologi, som elektrifisering av transportsektoren: Det demper lekkasjen.

Cust og Harding skriver også at dersom Opec sørger for at oljeprisen ikke endres, blir det ingen utslippseffekt. Det er riktig, men en titt på oljeprisen de siste årene tyder ikke på at det scenarioet er særlig relevant.

Basert på foreliggende empiri og trender kan vi enes om at lekkasjen fra norske oljekutt sannsynligvis er større enn for kutt i norske utslipp. Det diskvalifiserer ikke oljekutt som mulig klimapolitikk. Man må også se på kostnadene. Cust og Harding skriver at oljekutt vil koste over 2500 kroner per tonn CO₂, men de angir ikke hvor dette anslaget kommer fra.

Vi er enige i at store kutt i svært lønnsomme oljefelt er en veldig kostbar klimapolitikk for Norge. De marginalt lønnsomme feltene koster det imidlertid lite å la ligge.

Fra allerede utbyggede felt vil utvinningskostnadene være høyere jo mindre olje det er igjen i reservoaret. Normal forretningsdrift tilsier at profitten på den siste dråpen som hentes opp, er liten. Det vil derfor være rom for å redusere produksjonen noe til kostnader som er sammenlignbare med andre klimatiltak. Vårt hovedpoeng er at dette også er en stein som bør snus i jakten på gode løsninger i klimapolitik-

ken. Det gjelder i særlig grad dersom man kan gå sammen med andre produsenter av fossile brenslere.

Som vi også argumenterer for i artikkelen, kan oljekutt være komplementært til den type klimaavtale verden har valgt å satse på. Det er ikke noe enten-eller.

Det vi alle kan enes om, er at både lekkasjen og kostnadene er usikre. Det gjelder for alle typer klimatiltak Norge deltar med, som tiltakene for å oppfylle Parisavtalen, EUs kvotesystem og regnskogssatsingen. Når tidsperspektivet er langt og markedsmekanismene komplekse, blir konklusjonene om globale effekter og kostnader usikre. Norge lar ikke være å bidra av den grunn.

Debatten i Dagens Næringsliv har tydeliggjort at det er mange problemstillinger og empiriske aspekter videre forskning kan ta tak i. Vi støtter at det er behov for mer kunnskap om disse viktige problemstillingene.

Taran Fæhn og **Cathrine Hagem**, seniorforskere ved Statistisk sentralbyrå, **Michael Hoel**, professor emeritus ved Økonomisk institutt ved Universitetet i Oslo, og **Knut Einar Rosendahl**, professor ved Handelshøyskolen ved NMBU